

Monument voor het moment

Boekbespreking van Kasper Andreasen's *Moment's notice*.

Door: Freek Lomme

.....
Het moment kent zich:

Het moment kende zich:

Het moment is:

Het moment was:

.....
Ook ik faal te zijn wie ik ben omdat wie ik ben bestaat bij de gratie van wat ik voel, van wat ik mee neem van zo even....
Hoe hypocriet kan ik zijn dit zo te stellen...

.....
Kasper Andreasen stelt het niet zo maar verhaalt het met precisie als dichter/romancier en vertelt het met klassen als filosoof/linguïst. Kasper Andreasen maakte een boekje getiteld *Moment's notice*, uitgegeven door de Jan van Eyck Academie.

De klassen.

Dit boek start met een klasse presentatie van classificaties, onderscheidingen. Hiermee bakent hij niet alleen zijn onderwerp af, het vastleggen van doorleefde ruimte en denkrimte, maar geeft hij ook precies weer hoe deze ruimte zich onderling verhoudt en in een schriftpraktijk manifesteert.

In den beginne is er een wit vel, pure geestelijke ruimte. Wanneer je deze ruimte in stapt, als schrijver, stap je als blinde aftastend rond: al ordenend en organiserend. Hier ontstaat een herinnering, hier vormen zich patronen, vormt zich een kaart. Wat wordt opgetekend is vervolgens bagage voor de schrijver.

Het is echter niet enkel de schrijver die een kader heeft gekregen, ook de lezer heeft een kader omdat hij in de voetsporen van de schrijver treedt. In de ruimte die de schrijver heeft opgetekend, de materie die de inkt heeft neer doen dalen, zit een geestelijke ruimte die zich enerzijds bevestigt ziet in de geest van de lezer maar anderzijds ook herinneringen van de lezer toevoegt aan de ruimtelijke invulling van de lezer.

In een poging zijn theorie weer te geven denk ik te

kunnen stellen dat het hem gaat om de wisselwerking tussen geschreven materie, het opgetekende woord, en de geest/gedachtespinsels. Het is daarbij erg mooi hoe Andreasen het geheugen opvoert als constitutief voor onze beleving van de wereld. Hiermee krijgt de leegte namelijk vulling. Wat niets is gaat hiermee leven en wat donker is, krijgt kleur.

De precisie.

.....
Om niets van de overschone intenties van de auteur aan de onbedachte lezer te laten ontglippen heeft Andreasen naast een voorwoord terecht een nawoord ingevoegd. Petra Van der Jeught vat hierin kundig enkele zaken bij de hoorns. De schrijver neemt volgens haar een centrale en decentrale positie in, waarmee hij mediteert in de ruimte van het verhaal als zijnde het verhaal. Hij laveert immers tussen denkrimte en doorleefde ruimte. Ook benadrukt Van der Jeught dat hij zich in een contemplatieve ruimte plaatst: hij treedt buiten de concrete, ruimtelijke dimensie en neemt een excentrische ruimte tot zijn domein. Hij zit dus, zo stel ik vervolgens weer, simpelweg op transcendent niveau te werken. Hij beweegt zich tussen het binnengaan van een ruimte, waarmee de ruimte gekend zal gaan worden en het terugtrekken uit een ruimte, waarbij hij zich boven die ruimte plaatst. Van der Jeught stelt hierover dat Andreasen zich in zijn futiele gerichtheid op een ruimtelijk anker niet verliest maar zich sterk gekend weet in zijn omgeving: zijn plek tussen ruimte en niet ruimte. 'The stories do not ground him but register his drift'. Ook stelt ze: 'Every story in this narrative is a portrait of restoration'.

Wezenlijk - niet wezenlijk.

.....
Voor mijn gevoel en naar mijn mening, die ik probeer toe te lichten, bevat Andreasen's tekst stilistisch een meta niveau maar in onderwerp een concreet anker. Hij spreekt (handeling) én spreekt over dingen (linguïstische verwijzing) en begeeft zich met dit laatste en door het eerste in de materiële wereld. Anderzijds spreekt hij in opposities, een mogelijke wereld, die hij poneert door en in abstracties. De mogelijke wereld wordt in zijn verhaal echter werkelijke wereld. De mogelijke wereld is niet enkel een abstract theorema dat hij opvoert, het is tevens materie, uit de inkt

verrezen. Het bestaan in de leef- en denkwereld, wat hij nadrukkelijk tot uitgangspunt neemt, brengt hem in de problemen. De mogelijke wereld, wat Andreasen denkrimte noemt, staat namelijk in geen maat tot de concrete wereld die tevens in de tekst voorkomt en die Andreasen leefruimte noemt. Hij is een afdwalende denker, een elitair baasje wat graag wil dwepen met de argumenten die pleiten voor een mogelijke wereld, omdat hij de echte wereld op een of andere manier wil ontglippen. Toch vind ik zijn elitaire opstelling erg sterk want zonder zijn uitleg en informatie en stijlstromen had ik me niet zo geprikkeld gevoeld.

Mijn denken is sterk gecharmeerd, ik ervaar een gevoel van sublimiteit, van verrassing door ongekende taferelen die me enorm prikkelen. Toch is de sublimiteit te abstract om concreet doorleefd of ervaren te kunnen worden, althans voor mij als relatief simpele ziel. Het is alsof ik in Plato's grot een trapeuning vind maar niet weet waar deze heen leid: ik wil blijven zoeken naar licht maar heb het gevoel dat Andreasen zijn zoektocht heeft besloten met een hand op de trapeuning. Voor mij geen monument voor het moment. Ik zet me niet neer!

.....
Kasper Andreasen, *Moment's Notice*, Jan van Eyck Academie, 2007.

Te bestellen via www.janvaneyck.nl